

Veszedelemesen árad a Tisza

Szerdán óránként tíz centiméterrel emelkedett a víz

Az áradás miatt beszüntetik a szükségmunkákat?

(A Délmagyarország munkatársától.) A Tisza a nagy esőzések és a gyors olvadás következtében rohamosan árad. Az áradás a legkomolyabban veszélyeztetett a folyamatosan lévő töltési munkálatok folytatásának lehetőségét és ha valami váratlan fordulat nem következik be, akkor két nap múlva be kell szüntetni a munkálatokat, mert a víz elárasztja azokat az árterületeket, amelyekből a töltéshez szükséges földanyagot bányásszák és szállítják a töltési munkálatok színhelyére.

Az áradás olyan nagy mértékű — szerdán óránként körülbelül tíz centiméterrel emelkedett a víz a Tisza medrében —, hogy dr. Pálffy József polgármesterhelyettes elrendelte a szokásos árvízvédelmi intézkedések haldéktalan végrehajtását.

Közvetlen veszedelemről nincs szó, az intézkedéseknek az a céljuk, hogy minden meglepetést elhárítsanak

és hogy a város biztonságban, fölkészülten várja az áradást.

A Tisza vízállása szerdán délben 355 centimétert mutatott a 0-pont fölött, a délutáni órákban tovább folytatódott az áradás. Az a víztömeg, amely a hirtelen emelkedést okozta,

már levonulóban van, úgy, hogy átmenetileg stagnálás, esetleg kisebb mértékű apadás is várható, azonban a Tisza és mellékfolyójának felsőbb szakaszairól érkezett jelentések szerint

újabb hatalmas víztömegek közelednek Szeged felé,

amelyek újabb rohamos áradást okoznak majd. Az új ár a jelentések szerint valószínűleg csütörtökre érkezik Szegedre és így bizonyosra vehető, hogy a Tisza árterületei pénteken víz alá kerülnek.

— Értesültem a Tisza rohamos áradásáról — mondotta az ügyről a polgármester —, amely nagy zavarokat idéz majd elő a szükségmunkákban. A víz péntekre feltétlenül eléri az árterületeket, elárasztja a földbányákat és akkor be kell szüntetnünk úgy a Mártírt, mint a felsővárosi Cigánytöltést, amelyhez éppen ma kezdtünk hozzá százhatvan munkással. Csak a külterületi utak szikelését folytathatjuk és azoknak az uccáknak a töltését, amelyekbe nem a Tisza árterületéről szállítjuk a földanyagot. Hogy mi lesz akkor a szükségmunkákkal, ha az áradás lehetetlenné teszi a töltési munkák folytatását, egyelőre még nem tudom.

Klebelsberg kultuszminiszter Szegeden

(A Délmagyarország munkatársától.) Klebelsberg Kunó kultuszminiszter szerdán délután a budapesti gyorsvonattal Szegedre érkezett dr. Denhof Antal miniszteri osztálytanácsos társaságában. A kultuszminisztert az állomáson dr. Aigner Károly főispán, dr. Somogyi Szilveszter polgármester, dr. Kovács Ferenc rektor és dr. Vitéz Szabó Géza kulturtanácsnok várták. A kultuszminiszter az állomásról a püspöki rezidenciába hajtatott, este részt vett azon a vacsorán, amelyet Aigner főispán adott tiszteletére. Csütörtökre résztvesz az árvízi misén, este pedig ünnepi beszédet mond az ipartestület nagytermében rendezendő vacsorán.

Az árvíz ötvenkettedik évfordulóján, csütörtökre ünnepi istentiszteletet tartanak minden felekezet templomában. A hivatalos mise a fogadalmi templomban lesz és azt dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök celebrálja. A misén megjelenik a kultuszminiszter a városi, az állami hatóságok és intézmények képviselőivel. Délután a miniszter az egyetemi építkezések folytatása ügyében tart megbeszélést. Pénteken a budapesti műegyetem, a debreceni és a szegedi egyetemek meghívott professzoraival az alföldkutatók problémájáról tanácskozik, ahol megbeszéljük az alföldkutatók legközelebbi célkitűzéseit.

A város vetőmagkölcsonnal próbál segíteni a földbérleők válságos helyzetén

12 ezer pengő értékű vetőburgonyát osztanak szét a bérleők között — Kísérlet napraforgó termeléssel

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi földek kisbérleőinek a helyzete talán sohasem volt olyan válságos, mint most. Az a nyomorúság, amely megakadályozta őket földbérletük kötelezettségük teljesítésében és amely felszaporította a borzongató költségekkel is gyarapított bérhátralekukat, megemésztett körülöttük mindent. A város két gazdással figyelteti állandóan a tanyákat és a gazdák egymásután terjesztik a polgármester elé megdöbbentő adatokat tartalmazó jelentéseiket. A jelentések szerint a kisbérleők legnagyobb része a hosszú téli hónapok alatt kifogyott mindenéből, jellette még azt a buza-, rozs- és burgonyamennyiséget is, amelyet vetőmagnak szánt, amellyel meg akarta termékenyíteni sovány bérföldjét. Most már lassankint hozzá kellene kezdeni a tavaszi vetéshez, de a lerongyolódott, anyagilag teljesen kimerült bérleők kénytelenek tétlenül várni valami segítségre, mert a maguk erejéből nem állhatnak talpra. A gazdászok azt javasolták a polgármesternek, hogy

a város siessen a szerencsétlen bérleőcsaládok segítségére,

még pedig vetőmagkölcson formájában. Szerezzen be a város annyi vetőmagnak való burgonyát, amennyire az elszegényedett bérleőknek szükségük van, hogy földjeiket bevehessék és ezt ossza ki közöttük nem ajándékképpen, hanem kölcsönbe. A burgonyaszüret után a vetőmagkölcson természetben fizetik majd vissza a gazdák. Kiszámították, hogy körülbelül tíz és fél vagon vetőburgonyára

lenne szükség, amelynek beszerzési ára

tizenkétezer pengő

lenne. Ennyit kellene a városnak előlegeznie körülbelül hat hónapra, mert a vetés után hat hónappal leszüretelhetik a termést és visszafizethetik a városnak azt, amit kölcsönképpen kaptak.

A polgármester meggyőződött róla, hogy a gazdászok jelentésében foglalt adatok valóak, a városnak saját érdekében is le kell bonyolítani ezt az akciót, mert abban az esetben, ha a bérleők nem vehetik be földjeiket, a jövő gazdasági évben a helyzet még inkább elmérgesedik és a város még a redukált földbérlek befizetésére sem számíthat, sőt az is megeshetik, hogy a bérleők végképen tönkremennek. A polgármester ezért felhatalmazta a gazdászokat a

tíz és fél vagon vetőmagburgonya beszerzésére.

A gazdászok néhány vagon burgonyát már beszeriztek és szétosztását rövidesen megkezdik, a többit megrendelték a Nyírségből.

A bérleők válság egyik igen fontos előidéző oka az is, hogy a termés értékesítése körül igen súlyos nehézségek támadtak. A szegedi homok rozstermésére nem igen akadt vevő az elmúlt évben, vagy ha akadt is, ára nem volt a rozsénak. Már régen beigazolódott, hogy

a szegedi földeken csak a gazdálkodási rendszer gyökeres megváltoztatásával lehetne segíteni

Gazdák, hizlaldák, gazdaságok figyelme!

Mielőtti szükségletét fedezné:

Szójadara Földidő Répaszelet

és egyéb mindennemű erőtakarmányban, kérjen árajánlatot

Weil Béla

Jakober & Cie Wien képviselője

Szeged,

Horváth Mihály u. 9., I. em. 6.

erre a rendszerváltozásra azonban eddig nem adódott lehetőség. Most érdekes kísérlet kezdődik, amelyet egy nagy külföldi összeköttetésekkel rendelkező budapesti gyár kezdeményezett. A gyár beadványt intézett a polgármesterhez és bejelentette, hogy hajlandó

nagyobb mennyiségű napraforgómagot

a gazdák közötti szétosztás céljából díjmentesen a város rendelkezésére bocsátani, ha a gazdák kötelezik magukat, hogy az ingyen kapott magot megfelelő nagyságú területen elvetik. A tányéricsa termés értékesítését a gyár biztosítja, még pedig abban a formában, hogy lefizeti a város pénztárába a várható termés értékének megfelelő összeget és felhatalmazza a város hatóságát, hogy ebből a pénzből vásárolja majd meg a gazdák által termelt napraforgómagot a mindenkor hivataltos tőzsdei ártól. A gyár a tőzsdei áron felül a szállítási költségeket is megtéríti. Tájékoztatásul közölte azt is a gyárigazgatóság, hogy a magyar gyártmányú növényolaj keresett cikk a külföldi piacokon és a szegedi talaj nagyszerűen alkalmas a napraforgó termelésre. Közölte azt is, hogy a holdankinti termés hat és tizenkét méter-mázsa között váltakozik, a múlt évben a napraforgómag ára 14—16 pengő volt.

A polgármester megtárgyalta a kérdést a gazdasági szakértőkkel és miután azt a felvilágosítást kapta, hogy a gyár ajánlata reális, elhatározta, hogy vállalja az akció lebonyolítását. Dr. Pávó Ferenc tb. tanácsnokot bizta meg az ingyen tányéricsamagért jelentkező gazdák és bérleők összeírásával, de a városi gazdaságot is utasította, hogy a kisvasutchoz tartozó területeket szintén vegesse be tányéricsamaggal. Az alsótanyai gazdák és bérleők az igényelt magmennyiséget a kisvasuti alkalmazottak közvetítésével kapják meg.

Itt említjük meg, hogy dr. Löw Lipót, aki — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt bejelentette a polgármesternek, hogy tervezetét dolgozták ki a szegedi bérleők válság megoldására és a polgármester felkérésére vállalkozott arra, hogy tervezetét részletesen feldolgozza, a tizenhét sűrűn telegélt oldal terjedelmű tervezetet szerdán átadta a polgármesternek két példányban. Az egyik példányt a polgármester a kultuszminiszternek adja át, aki szintén foglalkozik a problémával.

Gál Franciska rágalmazási pere

Budapest, március 11. A budapesti büntető-törvényszék ma tárgyalta Thury Lajos hírlapíró ügyét, aki pár hónappal ezelőtt a »Magyarország« című lapban azt írta, hogy Molnár Ferenc darabjának próbáján Gál Franci színésznek elkészült. Emiatt Molnár és a színész összevesztettek, majd Molnár Ferenc Gál Franciskát kétszer arcul ütötte. Gál Franciska rágalmazás címén pert indított Thury ellen, akitől 50 ezer pengő erkölcsi kártérítést követelt.

A tárgyaláson Thury kijelentette, hogy meggyőződött arról, hogy az eset másként történt, mint ahogy ő azt közölte. A törvényszék Thuryt bűnösnek mondotta ki rágalmazás vétségében és egyhónapi börtönrre, valamint 5000 pengő kártérítésre ítélte.